

24.1.2017

LAUSUNTO JOHDANNAISTEN KÄSITTELYSTÄ KUNTIEN VUODEN 2016 TILINPÄÄTÖKSESSÄ

Lausunnon peruste

Kirjanpitolautakunta on 16.12.2016 julkaissut lausunnon 1963/2016 suojauslaskennasta ja koronvaihtosopimusten käsittelystä. Lausunnon mukaan koronvaihtosopimusten käsittelylle on seuraavat vaihtoehtoehdot:

- i) KPL 3:3.1 §:n kohtien 7 ja 8 tarkoittama erillisarvostus bruttoperiaatteella;
- ii) nettomenettely perustuen suojattavan erillislainan ja sitä suojaavan koronvaihtosopimuksen käänteiseen yhteneväisyyteen aiemmassa lausunnossa KILA 1912/2014 esitetyllä tavalla; sekä
- iii) lainasalkkua tai sen osaa suojaaviksi tarkoitettujen koronvaihtosopimusten käsittely IFRS-standardien mukaisesti.

Lausuntoa noudatetaan lähtökohtaisesti jo vuoden 2016 tilinpäätöksessä.

Kuntajaosto on vuonna 2016 uudistetussa kunnan ja kuntayhtymän taseen laatimista koskevassa yleisohjeessaan linjannut, että kunnat eivät voi soveltaa kirjanpitolain 5:2 a§ mahdollisuutta arvostaa johdannaissopimuksia tai muita rahoitusvälineitä käypään arvoon. Kunnan kirjanpidossa ei sovelleta myöskään kirjanpitolain 7a lukua kansainvälisten tilinpäätösstandardien mukaan laadittavasta tilinpäätöksestä ja konsernitilinpäätöksestä.

Kirjanpitolautakunnan kuntajaosto on päättänyt antaa oma-aloitteisen lausunnon KILA 1963/2016 ratkaisun soveltamisesta kuntien vuoden 2016 tilinpäätöksessä.

Lausunto

Kuntajaosto toteaa lausuntonaan, että kirjanpitolautakunnan 1963/2016 lausuntoa johdannaisten käsittelystä ei sovelleta kuntien vuoden 2016 tilinpäätöksessä. Johdannaisia käsitellään kuntien tilinpäätöksissä aikaisemman vakiintuneen käytännön mukaisesti edellyttäen, että se on kunnissa sovellettavan hyvän kirjanpitolaitoksen mukainen.

Tilinpäätöskäsittelyn tulee kuvata taloudellista todellisuutta realistisesti, riippumatta siitä, onko vallitseva todellisuus kirjanpitolaitoksen kannalta epäsuotuisa. Jos koronvaihtosopimuksilla on olennainen merkitys KPL 3:2.1 §:ssä tarkoitetulle oikealle ja riittävälle kuvalle, koronvaihtosopimukset tulee kuvata tilinpäätöksessä mahdollisimman seikkaperäisesti, jotta kokonaisuus olisi ymmärrettävä tilinpäätöksen käyttäjälle.

Kuntien tulee vuoden 2016 tilinpäätöksen toimintakertomuksessa ja liitetiedoissa kertoa aikaisempaa yksityiskohtaisemmin johdannaissopimusten sisällöstä ja niiden taloudellisista vaikutuksista. Kuntajaoston liitetiedoista vuonna 2016 antaman yleisohjeen lisäksi tulee esittää KILA 1963/2016 lausunnon mukaisesti muun muassa koronvaihtosopimuksista keskeiset ehdot sekä tiedot korkoherkkyydestä, kuten siitä miten korkomuutokset vaikuttavat sopimusten markkina-arvoihin ja mille aikavälille negatiivisten kassavirtojen

suoritukset ajoittuvat tulevaisuudessa. Keskeisistä ehdoista käyttäjän kannalta olennaisia ovat muun muassa tiedot sopimuksen purkuehdoista ja mahdollisesta purkamisesta aiheutuvista vaikutuksista. Siten tilinpäätöksestä on käytävä ilmi mahdollisen purkuehdon käyttämisen vaikutus silloin, kun sitä on pidettävä merkittävänä. Jos kirjanpitovelvollisen tiedossa on tilinpäätöksen laatimishetkellä, että purkuehtoa tullaan soveltamaan, tulee tehdä asianmukainen kulukirjaus.

Konsernitilinpäätöstä laadittaessa tilinpäätöksen arvostus- ja jaksotuseriaatteet muutetaan yhdenmukaisiksi. Konsernia koskeva kohta toimintakertomuksessa ja konsernin liitetiedot laaditaan tämän lausunnon mukaisesti. Lisäksi esitetään laadintaperiaatteiden yhdenmukaistamisen vaikutus konsernin tulokseen ja taloudelliseen asemaan.